Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Titel:	Den Tyrkiske Ræv. En Oversættelse.
Citation:	”Den Tyrkiske Ræv. En Oversættelse.”, i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 18*, ?/J.G. Rothe, nr 8, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_018-shoot-workid1_018_001.pdf (tilgået 19. april 2024)
Anvendt udgave:	Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 18
Ophavsret:	Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.
	Læs Public Domain-erklæringen

Den Tyrkiske Ræv.

En Oversættelse.

Kiøbenhavn, 1771.

i Joh. Gottlob Rothes Boglade

i No. 3. paa Børsen.

2
3

En Allegorie. I een af de tykkeste Skove i Asien, havde Naturen med egne Hænder bygget en stor og prægtig Huule, som tiente til Pallads for en modig Løve, hvis Størrelse og Styrke gav den ligesaa stort Fortrin for sine Liige, som Løverne have for de andre Dyr. Denne Løve vilde en Dag fare ud for at forlyste sig paa Jagten, som det er store Herrers sædvanlige Fornøyelse; men da

4

den befandt sig kied af stort Vildt, hvormed den mættede sig hver Dag, fik den Lyst, at prøve det smaae: Efterat den havde faret et Stykke, traf den paa en gammel Ræv, som var klog og erfaren frem for alle af sin Art, og som man kunde sige var i Klogskab det samme som Løven var i Moed. Saasnart Løven var blevet ham vaer, bestemte den ham til sit Maaltid og løb efter ham, af alle Kræfter; men Ræven gav den nok at bestille, og aldrig har nogen Jagt varet længere eller været meere besværlig, saa at Løven, omendskiønt den havde foreenet sin Vrede med sin Hurtighed, mistvivlede dog om at erholde Seyer over Ræven; men ligesom de største Stadsmænd ofte ere blevne fangne i de Strikker, de ikke have kundet forud see, løb Ræven, da den vilde frelse sig i et Hul, som den blev vaer, ind i den store Huule, hvor Løven boede.

5

Det var forgiæves at han stræbte at løbe ud, saasnart han var kommet ind, alt hvad han kunde giøre, var at forstikke sig i et lidet Hul, hvor han formedelst Mørket troede ey at blive opdaget; dette skulle ogsaa have været umueligt for enhver anden, end Løven; men som den kiendte Værelserne i sit Huus, blev Ræven snart fundet, og greb Løven ham fat med een af sine Kløer, som holdt Prøve mod al hans List. Løven var allerede færdig at opsluge ham, da Ræven, som ikke tabte sin Skiønsomhed, bad den ydmygelig at anhøre ham et Øyeblik, at han kunde aabenbare den saadanne Hemmeligheder, som den slet ikke skulle fortryde at have erfaret. Løven som vilde hellere smage denne Bidsken af Lækkerhed end for at stille sin Sult, gav ham lidt Frihed at puste og tillod ham at sige det han vilde. Med denne Tilladelse sagde Ræven meget

6

skiælvende til den: høytfrygtede Regent og Herre! det er slet ikke for at forlænge mit usle Liv, som jeg skulde holde for en Lykke at miste for Eders Tieneste, om jeg nu foretager mig at tale til Eder; men det er fordi, at jeg, som er fød Eders Undersaat, har altiid haft stor Tilbøyelighed til at anvende mig for Eder: men jeg har hidindtil ey kundet finde Leylighed til at give Eder visse Underretninger, som ere vigtige for Eders Ære, efterdi jeg ikke havde haft frit Leyde for at nærme mig Eders Kongelige Person; Om I havde opslugt mig strax, skulle jeg ikke have kundet giøre Eder anden Tieneste, end at fordrive for en kort Tiid Eders Hunger af Eders adelige Mave; men foruden at jeg ey er Berømt for at have lækkert Kiød, kan I imidlertiid bædre stille den med Hiortes og Vildsviins, som have et meere mørt, feet og saftigt Kiød: men

7

dersom jeg kunde blive bestemt til at føde Eders Forstand, skulle I finde, at jeg i denne Begivenhed skulle være Eder meere nyttig. Hvordan (sagde Løven) pleyer man

og at føde Forstanden? Jeg har aldrig faaet i Sinde at føde min. Saa meget des støvre Skam har I deraf (sagde Ræven) og dette maae være sagt (lagde han til) med all den Ærbødighed man skylder Eders Løvelige

Majestæt; thi det er vist, at Siælene kbhøve ligesaa høyt Føde som Legemerne, og ligesom I seer, at Eders smaae Løve-Unger ved at æde den Føde I dem daglig bringer, tiltage i Legems Størrelse, saaledes blive og de smaae Siæle store og stærke, naar man giver dem passelig Føde. Det er sandt, at der er denne Forskiæl, at man maae give Legemet en grov og Materiel Føde, i steden for at Forstandens Føde er fiin og aandelig, og bestaaer ikke uden i en

8

klog Underviisning. Jeg skulle have ondt for at troe dette (sagde Løven) indtil jeg seer Prøve derpaa. I kan naadigste Herre sagde Ræven, forespørge Eder hos dem som have været i Stæderne og paa de offentlige Markeder, og de skal overtyde dem den Forskiæl der er imellem Aber og Hunde, som ere opdragne ved Kunst af Linie Dansere og de Aber eller Hunde, som ere opfødde uden Underviisning under en Trappe eller i en Fæegaard. Men hvordan kan man begribe, svarede Løven, at man kan føde Forstanden? Har den da Tænder for at æde? O min allermildeste og naadigste Konge svarede Ræven, det I her siiger, viiser just, at I meere trænger til denne aandelige Føde, end jeg har sagt Eder. Jeg forundrer mig ikke meere, at I i Mangel heraf har forloret det Herredømme, som Naturen har givet Eder over alle Dyr;

9

men dersom i vil troe mine ringe Tanker, forsikrer jeg Eder paa min Troe og Love, som en ærekiær Ræv, at jeg skal sette Eder igien paa Eders Throne, af hvilken I for lang Tiid siden er bleven stødt ved det slemme lille Dyr, som kaldes Menneske. Løven, som havde Moed og Ærgierrighed blev indtaget af denne Tale, og som intet er lettere at komme en til at troe, end de Ting han ønsker, fattede den strax det faste Haab igien at komme i Besiddelse af det Rige, man havde skilt dens Forfædre ved. Derfore gav den Ræven fuld Sikkerhed til at forblive og leve hos den. Ræven da, saasom den giorde Begyndelsen med legemlig Smigren, gav sig til at slikke Løvens Laller for at caressere og takke den, og med sin Hale, som med en blød Kost afviskede det Støv hvormed den havde ganske besmurt sig paa Jagten. Saasom han

10

fandt det endnu alt for voveligt at holde en lang Tale for Løven, som maaskee kunde være sulten, var hans første Stats-Kneb at føre den, under Forevending at søge et Sted, som var meere beqvemt til at tale sammen, til et vist Sted i Skovene, hvor der var unge Vildsviin, hvoraf Løven giorde et stort og lækkert Maaltid, Ræven selv nød ogsaa deraf, som holdt det for en stor Ære at spiise ved sin Herres Bord. Efterat han havde iagttaget denne Forsigtighed, talede han saaledes: Høye og Stormægtigste Dyrenes Konge! Man kan ikke nægte Eder den Ræt I har til Herredømmet paa Jorden, fordi det er Eder forhvervet ved Naturens Ræt, den ældste af alle, som vil at den stærkeste skal byde over den svageste. Der er intet i Verden, som kan vægre Eder Fortrinnet i Styrke og Moed, endog Menneskene Eders Fiender giør det ikke, og

11

naar de vil rose nogen iblant dem for et uovervindeligt Moed, sætte de ham i Ligning med Eder. Lad disse berømmelige Duellister, som giøre sig til af at slaaes Mand mod Mand paa aaben Mark uden nogen Fordeel, stille sig frem for Eder uden andre Vaaben, end de Naturen har givet dem, saa skal der ey være een af dem, som vil modtage Udfordringen, ey eengang vove at forsøge Striden, det er langt fra at giøre Eder Seyeren stridig. Hvoraf kommer det da, at disse svage stolte har jaget Eder ud af Eders Rige? at de i Steden for at adlyde Eder, dræber Eder og har nød Eder til at begive Eder i disse fæle Udørkener, mens de ere Herrer over Stæderne og de smukkeste Marke? Hvoraf kommer det, at de undertiden har haft den Forvovenhed at borttage Eders Unger, naar de har fundet dem smaae, thi de skulle vel have taget

12

sig vare for at nærme sig dem, om de havde været store, giort dem til Slaver i deres Fængsler og ladet dem tiene til deres Leege og Skuespil? Sandelig det er allene ved deres List, og deres Forstand, som de har dyrket, det er ved Hielp af saa mange Strikker og Maskiner, som de har opfundet, som have tient dem ey allene til at undertvinge sig alle de andre Dyr, men endog hinanden indbyrdes. Hvo skal vel forhindre os, vi, som ere deres fælles Fiender, at foreene os sammen og søge i vores Forstand Paafund for at overvinde dem? Da vi have allerede paa vor Side Magten, dersom vi føyer Kunsten dertil, hvo vil da tage i Tvivl, at vi har den heele Fordeel? Sandelig, sagde Løven, du har stor Ræt min kiære Broder og Ven Mikel. Allernaadigste Herre, svarede Ræven, I giør en stakkels Ræv skamfuld med saa høye

13

Titler, som er alleneste Eders underdanigste Tiener og Undersaat ganske. Kongerne have hverken Brødre eller Venner; bort med disse Ord, som tabe alt for meget af deres Værd, og ikkun skulle tiene til at paadrage mig Misundelse. Velan da, min viise Læremester, eller Raadgiver, sagde Løven, eftersom du vil have, at jeg skal kalde dig saaledes, jeg vil fra dette Øyeblik af iværksette det gode Raad du har givet mig; jeg vil sammenkalde en almindelig Forsamling af alle Løver paa Jorden for at udgiøre deraf en vel foreenet Armee,

og vi vil gaae tilsammen for igien at erobre et Herredømme, som vi have mistet af Mangel paa god Forstaaelse og Statsklogskab. Forlad mig, om jeg siger Eder, store Keyser, at I ikke skal naae Fremgang deri, svarede Ræven den; en Armee som kun skulle bestaae af Konger og Regentere,

14

skulle ey kunde giøre et stort Tog; de bære altid Misundelse, den eene mod den anden, enhver foretrækker sin særdeles Fordeel den almindelige Sag, og vil have al Æren og Nytten af Erobringen; de Fiender vi have at bestride have derpaa givet os berømmelige Exempler, alle Foretagender de have giort af denne Beskaffenhed, har giort stor Allarm, men haft lidt Fremgang. Tvertimod maae I forjage af den Strækning Lande, hvor I vil oprette Eders Herredømme alle dem, som kunne giøre Paastand paa Konge-Værdighed, eller nægte Eder Fortrinnet i Rang og Fødsel; eller endnu rettere burde man stræbe at fange dem, hvorpaa I skulle dræbe den største Deel af dem, og kun forbeholde Eder nogle, som I skulle holde i Eders Serail. Disse skulle alleene tiene til at blive taget og sat paa Thronen efter hinanden, om

15

Skiæbnen ey giver Eder Livsarvinger. Men hvad, sagde Løven, denne Fremgang er meget grum, og saasom al Grumhed har noget nedrigt i sig, skulle jeg, som er af Naturen ædelmodig, have ondt for at bestemme mig dertil: Alt for prægtige Monark, svarede Ræven, hav ikke saa svage Betænkninger, thi de giøre, at man taber Lyst til at regiere: der udfordres endnu mange andre meere afskyelige Ting for at vedligeholde et Rige ved Magt og Frygt og især, naar man vil være en Erobrer eller Stifter af en Stat. Alle Ting, som en Regent giør, ere retfærdige, (i det mindste saavidt hans Hofmænd og hans Kammerbetientere komme ham til at troe det) saa at, om nogen dømmer anderledes derom, maae han ey siige et Ord, eller, om han taler derom, veed man nok Midler til at komme ham til at tie. Men sagde Løven, hvor har du

16

lært disse nedrige Midler, og som ere saa stridige imod denne Frihed, som er den første og skiønneste Gave af Naturen? Jeg har lært dem svarede Ræven, hos de Største Statsmænd paa Jorden; thi det er dem som have viidest udstrakt deres Herredømme, jeg vil sige hos Tørkerne, blant hvilke jeg er bleven opfød fra min spædeste Ungdom af. Saaledes dømte nu Ræven, som i Grunden kun var et Best efter blot Anseelse, og antog dem for meget duelige og ypperlige, som i Sandhed ikke ere uden grumme og Barbarer; men som han aldrig havde opholdt sig blant andre Folk, var han undskyldelig, om han dømte slet derom, og om han vilde foresette Løven dem som Mønstre at efterligne. — Fortæl mig da svarede Løven, hvorledes du er bleven underviist i deres Skole og hvad du der har lært. Jeg blev fanget meget ung af en Jæger, sagde

17

Ræven, og det var paa en Tiid, da jeg endnu ingen List havde lært for at forsvare mig eller undløbe, imidlertiid har jeg Aarsag at rose mig af Lykken; thi at jeg saaledes blev fanget, er Aarsagen til, at jeg har lært alle de rare Ting, som jeg veed. Jeg blev strax ført til Constantinopel, hvor jeg formedelst min Ungdom snart blev tæmmet. Jeg lærte der endog det Tyrkiske Sprog, hvilket jeg forstoed ligesaa let som det almindelige Ræve-Sprog. Det er vel sandt, at formedelst en liden Hindring i Tungen, som jeg har af Naturen, har jeg aldrig kundet tale det. Tusinde Artigheder, som jeg øvede formedelst en vis Naturens Gave, hvilken gav mig noget Fortrin for alle andre af min Art, gjorde, at jeg der behagede de vigtigste Personer i dette store og forfærdelige Keiserdøm. Jeg blev givet til den store

18

Mufti, som siden gav mig til Storviziren, derpaa fik jeg Sultanen til Herre, og der havde jeg den Ære at fornøye ham, og blive een af hans fortroligste Venner. Disse Vilkaar gave mig Lethed til at komme ind i alle Fyrstens Raad og de høytideligste Ofringer, saa at intet var skiult for mig, hverken af Stats-Hemmeligheder ey heller af Religionens største Hemmeligheder. Jeg gik endog ind i Serailet, uden at Gildingerne, som have Vagt deri, bekymrede sig om at hindre mig Indgangen, omendskiønt jeg var et fuldkomment Dyr; hvor jeg har seet saa mange Utroligheder, som vi andre, hvilke man bebreider Bestiske Begiærligheder, skulle skamme os høylig ved at begaae. Jeg betragtede nøye alt hvad der skeede og hørte med stor Agtsomhed paa alt det man der sagde, og det med saa meget des større Dristighed, som man

19

ikke havde mindste Mistroe til at jeg kunde være en Spion, som engang skulle kunde give Efterretninger for at ødelegge dette Tyrannie. Jeg indprændte alt i min Hukommelse, som Naturen har givet mig saa lykkelig, at jeg hverken har haft fornøden Skrivertavle eller Papiir, for derpaa at bevare alt det jeg har lært ved dette Hof, ikke alleene af Landets indfødde Indbyggere, men ogsaa af Fremmede og Gesandtere, hos hvilke jeg undertiden befandt mig, hvilket jeg altsammen skal fortelle Eder, Naadigste Herre! ligesom Leyligheden gives. Men, sagde Løven, hvoraf kommer det, at du har forladt et Sted, hvor du efter Anseelse burde finde dig vel? Eller rettere, hvorledes har du kundet undslippe af disse Barbarske Hænder? Høymodige Majestæt,

svarede Ræven, jeg tilstaaer vel, at jeg i Begyndelsen befandt mig saa

20

vel ved dette Hof, at jeg havde næsten forsaget mine Paarørende og mit Fædreneland; men jeg blev nød til at tage Flugten formedelst en forfærdelig Grumhed, hvoraf jeg frygtede, at en Deel vilde gaae ud over mig. Stor-Herren, min Herre, havde et Agurkebid, som han havde dyrket med egen Haand (i Følge Religionens udtrykkelige Bydende, som forbinder de Tyrkiske Keysere til denne Skik;) han havde blant andre udmærket een, som han havde fundet fortræffelig, og som han havde besluttet at spiise til sit Aftens-Maaltiid. En af Pagerne som havde Opvartning hos ham (disse ere de lækkreste og skarnagtigste Dyr paa Jorden,) stial den bort og aad den. Stor-Herren, da han var kommet tilbage igien, og ikke fandt den meere, blev saa forbittret, at han, uagtet alle Pagernes Benægtelse, som sagde, at de ey havde rørt den, svor,

21

at han snart skulle blive oplyst derom, og strax befalede han at aabne Maven paa alle Pagerne for at opdage den, som have spiist den. Denne forfærdelige Grumhed endtes ikke førend ved den 14des Aabning, som endnu havde noget halvfordøyet tilbage hos sig af denne ulykkelige Frugt. Hvad mig angik, som havde gnavet lidt af een af Kanterne deraf, frygtede jeg at blive opskaaret, ligesom de andre, og da jeg nu ingen Sikkerhed saae for mig, og frygtede mig endnu meere for Eftertiden, vilde jeg ikke længere forblive under en saa afskyelig Herre. Jeg anvendte alle mine Kræfter paa at flygte bort, og al min List paa at bedrage dem, som bleve udsendte for at eftersøge min Person. Jeg havde ingen Roe, førend jeg var kommet i denne tykke Skov, hvor jeg siden har levet i Sikkerhed og i en stor Afskye for disse forbandede Dyr, som i Grum-

22

hed overgaaer dem iblant os, som de beskylde for at være vilde. Thi naar disse dræbe hinanden, er det i det mindste af Nød og for at stille deres Hunger, i steden for at hiine skiære dem op af en blot Nysgerrighed eller for en ringe Fornøyelse. Sandelig sagde Løven, saa grum og saa mægtig jeg end er, skulle jeg vel tage mig vare for at begaae slige Gierninger, og jeg er dig Tak skyldig, da du har i Sinde at bestride Menneskene, at du først betager dem den Fornuft og Menneskelighed, hvormed de saa meget pukker af at have Fortrin for os. Efter denne Tiid, føyede Ræven til, har jeg i min lille Hierne pønset paa Midler til at udrydde denne onde Slægt, og til min store Lykke finder jeg i Dag i Eders tapvre Person det, hvorved de kan udføres. Man maae, Naadigste Herre, nedstyrte dem med de selvsamme Redskaber af deres

23

Statskunst, som have tient dem til at oprette deres Herredømme. De bør straffes og revses med de samme Pinseler, som de have ladet andre liide. Man skal ikke undres over, at vi, som de har bragt i Udraab for Bæster leve efter saa Tyranniske Grundregler, foruden, ligesom jeg allerede har sagt, at Voldsomhed er nødvendig i Erobringer. For da at handle efter deres Regler og paa denne Maade at komme til det foresatte Maal, er den første af alle at afkappe alle de Hoveder, som kan giøre Paastand paa Kronen eller og holde dem i god

og sikker Forvaring. Den lille Betænkning, som I har anført, bør tilsidesettes for Nødvendighed; thi som en Prindses Natur er, hvor ydmyget han end maatte være, at være urolig og færdig at giøre Opstand, om nogle fortrædelige Omstændigheder skulle indfalde, som ere alt for almindelige i en

24

Stat, som ikke bliver regieret uden ved Frygt og Voldsomhed, og at giøre Sammenrottelser under Paaskud af det almindelige Beste og at ville afkaste Tyranniets Aag, for at forstyrre Staten, da han endog ikke skulle feyle at blive understyttet af Folket, som forgabet i Nyeheden følger efter hinanden ligesom Faar, der ey skal have Mistanke om, at man vil klippe, dræbe og opæde dem, som det altid skeer, naar Anførerne for Partiet har naaet deres Maal. Skal der da, sagde Løven, slet ingen store Herrer være om mig? Hvorledes kan man uden det giøre et smukt Hof? Forlad mig, svarede Ræven med Ærbødighed; men man maae holde dem saadan i Ave og Underdanighed, at der altid maae være, hvor store de end ere, et uendeligt Mellemrum imellem dem og Regenten: Biørnene, Tigrene, Pantherdyrene, Leo-

25

parderne og andre Dyr, som have megen Styrke og giver Eder allene efter i Mod, skal være vel skikkede til at forsyne Eders Pallads med Hofmænd; der er ingen, som kan bedre spille eller forestille store Herrers Personer, thi de ere ligesom de begiærlige efter at tage andres Gods og de lade intet tage fra sig. De ere som de vante til at flaae, plyndre, dræbe opæde og synderrive Folket at skaffe sig selv Ræt, og ikke ville skaffe andre den, see deraf kan I giøre Krigsmænd, Generaler og Basser. Jeg undskylder det hos Krigsfolk, sagde Løven; thi dette tiener til at giøre dem skræksomme; men hvilke skal være Soldaterne, som skal stride under dem? De skal være Ulve, svarede Ræven, som ere af en meer gemeen og mindre høy

Egenskab, som ellers ere vante til at feye Markene og giøre Strøyferier mod vore fælles

26

Fiender. De ere allerede alle afrettede til at leve af Rov og Plyndren, og ikke spare, hvo det end er, naar de ere de stærkeste; kort, de har en naturlig Grovhed, som staaer dem godt, der er af denne Handtering. Det er meget vel sagt, svarede Løven, der er alt hvad vi behøve, jeg vil stræbe i en Haandvending at forsamle dem. Min Stat er alt oprettet! Hav lidt Taalmodighed, svarede Ræven. Det er ikke nok at have en Krigshær for at giøre en Stat. Der mangler endnu det fornemste, som er Folket for deraf at sammensette Legemet og bestyre dens Forretninger. Og hvoraf skal vi da sammensette det? sagde Løven. Det skal være let svarede Ræven, at sammensette det af Æsler, Gedder, Hiorte, Bøfler, Faar, Ørne og andre taabelige og frygtagtige Dyr, og som behøve disse Egenskaber for at lade sig prygle, belæsse, føre

27

ved Næsen, klippe og føre til slagterbænken. Du siger ikke, at den største Deel af de bange Dyr ere i vore Fienders Besiddelse, sagde Løven. Det er sandt, svarede Ræven, men det er nok, at der ere mange, som ikke ere det, og som tvertimod flyer dem af alle Kræfter. Man maatte samle sammen alle disse vilde; hvad de tamme angaaer, kunde man kiøbe dem paa de offentlige Torve, hvor Menneskene sælge dem, og ved Hielp af disse forføre og forlede de andre fra deres Tieneste, hvilket er saa meget meere let som alle disse feye Dyr gaae almindelig i Flokke sammen, eller, at der er intet saa let, som at bringe et heelt Folk til Oprør, naar man lader det see en Krigshær. Det følger altid det mægtigste Partie, saa at, om vi kuns faaer allene samlet en liden Statshær, skal vi finde nok at formeere den med efter vores

28

første Seyer, ja endog nok til at giøre Colonier af. Hvoraf kommer det, at du slet ikke taler noget om Rævene dine Medbrødre, sagde Løven? Vil du ikke, at jeg skal anbringe dem i min Stat, og at de skal være de fornemste Redskaber, jeg skal betiene mig af for at sætte mig i Besiddelse deraf, efterdi du lærer mig ved dit eget Exempel, at de har saa megen Duelighed og Forstand? Vogt Eder vel hvad I giør i denne Begivenhed sagde Ræven; (her var det, at dette Dyr viiste sin Ærgierrighed og sit Anslag at regiere gandske eene.) For at vedligeholde Fred i en Stat, maae ey mange forstandige Personer befatte sig med Regieringen; naar der ere saa mange Raadgivere, er det kun Bedragerier, Listigheder og falske Beretninger, de forebringe Fyrsten, for at undertrykke den eene den anden; man skulde som oftest ey kunde op-

29

løse denne Sammenspind, ey heller tiende, hvem han burde have Fortrolighed til; Forbund, Sammenrottelser, ja Krige selv ere almindelige Følger deraf, foruden at der er intet Sælskab mindre hurtig til at hitte Reede i noget end det, som bestaaer af mange vittige Personer; enhver er der riig paa Tanker, og de ere saa paastaaelige paa nogle ubetydelige smaae Ting, som de opfinder, at de aldrig stemmer overeens med deres Meening, som have en almindelig sund Fornuft. Og det som endnu er værre, om det hender, at de stridige Meeninger faaer Overhaand, fortørnes de og stræbe at hindre deres Iværksettelse. Det er og tilforladeligt, at de best forvaltede Monarchier ere ikke de, hvor der ere mange fiine og listige Folk. Ingen vil have at bestille med dem, og man vil heller have at handle med reedelige Folk, og som gaaer

30

deres jevne Vey. Saa at, Naadigste Herre! omendskiønt jeg vilde befordre mine Paarørendes Fordeel, giør ikke desmindre den Nidkierhed jeg har før deres Majestæt og som overgaaer den Kiærlighed jeg har for mine Brødre, at jeg allene takker Eder for den Godhed og Agtelse som I har for dem, og at jeg ey drister mig til at raade Eder at besette EderS Stats-Raad dermed. Min Meening er noksom bestyrker ved Exempel af dette mægtige Tyrkiske Keyserdom som I har besluttet at tage til Mynster for at oprette en uindskrænket og despotisk Stat, efterdi Storherren lader sig nøye med at regiere ved Hielp af een eeneste Mand, som kaldes Storvisir. Jeg vil da giøre ligeledes, svarede Løven; jeg vil ikke meere tage Raad af nogen, uden af Eder alleene, og fra nu af giver jeg Eder Storvisir-Æmbedet. Jeg takker for en saa stor Gave,

31

Allergavmildeste Keyser, svarede Ræven ved at knibe Rumpen imellem Beenene, (som er et almindeligt Tegn paa Underdanighed hos Rævene og en Maade at Viise Ærbødighed paa). Jeg skal stræbe at forrette det med all den Nidkierhed og Lydighed, som man skylder Eder. Men endnu engang svarede Løven igien, jeg kan ikke begribe, Hvorfor I vil, at Rævene, som ere de vittigste Dyr, og for hvilke jeg har Venstab for Eders Skyld, skal være unyttige i min Stat, mens jeg skal tage Tieneste af mange andre, som ikke have saa gode Egenskaber. Det er saa langt fra, at de skal være unyttige, svarede Ræven, at I hellere maae betiene Eder af dem som de fornemste Drivehiul for at sette den i Bevægelse, men i steden for at giøre et heelt Collegium deraf maatte man adsprede dem. Et vist Antal af de markværdigste bør blive

32

satte i de berømmeligste Selskaber i Eders Rige, paa det de kan tiene de andre Lemmer til Veyledere, holde dem i Tømme og tvinge dem til Eders Fordeele; thi det er vist, at 2 eller 3 gode Hoveder trækker til deres Meening den talriigeste Forsamling, da den største Deel af de andre, som ere frygtagtige lader sig nøpe med at stemme med Hatten (staae Sand paa) af Mangel paa Lethed for at forklare deres Meeninger eller Dristighed til at understøtte dem. Hvad de angaaer, som ere mindre anseelige, bør man dermed besette Skolerne, naar vi faaer stiftet nogle, for der at undervisse i alle de Kunster, som Eders Undersaattere ere stikkede at lære, eller for at giøre deraf Prædikantere for at holde de andre til deres Pligter, eller endelig Skribentere for at skrive Eders Lovtaler og Historier, hvori de stulle være saa meget meere hældige, som

33

disse Dyr ere meget vel skikkede til at besudle en hoben Papir. De førstes Underholdning skal komme til at falde Staten noget kostbar, thi de ere Folk, som aldrig kan blive fornøyede; men de sidstes skal koste meget lidt, fordi de ere aldrig vante til at giøre nogen Lykke, og siden man antager for Regel, at man bor føde og ey feede dem; thi Erfarenhed har viist, at de som ved deres Videnstab og Veltalenhed havde erhvervet store Rigdomme og Værdigheder, ere siden blevne saa stumme, som om man havde sat dem en Knippel i Munden; foruden at en Fyrste altid bliver bedraget i Uddeelelsen af Beiønninger, som snarere blive opsnappede ved ulovlige Ansøgninger og uforskammenhed end sand Fortieneste. Min Storvisir, sagde da Løven, eftersom I tiender vel alle disse Ting, vil jeg overlade Eder fuld Raadighed derover med fuld

34

Magt at give alle af Eders Orden Forretninger og Belønninger efter deres Beqvemhed. Men siig mig, skal vi indbefatte i vores Stat all Slags Dyr, og kan vi have Nytte af enhver? Det skulle være kiedsommeligt, svarede Ræven, nu at opregne alle Ting i Stykkeviis og bestemme hvortil man skulle bruge enhver i Særdeleshed: maaskee ligesom der i alle Stater, som formedelst deres Størrelse ey kart blive vel indrettede og bestyrede, ere mange unyttige Lediggængere denne Ulykke ogsaa skulle vederfares denne; men jeg kan siige i Almindelighed, at der ere meget faae Dyr, som man ey kan trække nogen Tieneste af, og som ey skulle være dygtige til nogen Forretning som passede sig til deres Genie: for Exempel Crocodiler og andre store Dyr, som man beskylder for at æde Mennesker og smaae Børn, skulle være skikkede til at bruge til

35

Kroglove og Trætter, thi da skulle de kunde opæde ey allene Enken og den Faderløse, men de skulle endog opsluge Bøndernes Gaarde og Adelsmændenes Slotte. Storkene skulle iblant os øve Lægekunsten, hvis. storste Hemmeligheder de har lært Menneskene; saasom de nære sig af Insekter og Skruptudser, skulle de lære de andre at nedsluge adskillig stags Gift og Ureenligheder, hvis Legemer, naar de paa denne Maade vare forraadnede skulle foraarsage Døden, som sandelig er god til at rense Byerne, naar de ere for fulde af Folk: der skal endog være ligesom i de blomstrende Stater, Dyr, som skal tiene til Overdaadighed og Vellyster: Aberne skulle være skikkede til at vare Dandsere; Sirenerne og Nattergalene at være Sangere og Musikantere, og for at Viise, at man kan drage Nytte endog af de mindste smaae Indsekter,

36

skulle Myrene holde Forelæsninger i Huusholdning og Sparsommelighed, Ederkopperne stulle underviist i at giøre Lærreder og Klæder; Vandrotter og Blodigler skal tiene til at hindre at Folket ey sprækker af Fedme og bliver stolt, indtil at de deraf kan blive oppustede og færdig at briste, og naar de saaledes ere fulde og proppede, om man da knuser dem, skulle de kunne giøre Staten meget godt. Omendskiønt jeg ey har studeret, sagde Løven, forstaaer jeg dog meget godt hvad dette vil siige, men siig mig hvad vi skal giøre med disse Overløbere

og Frafaldne, som have forladt vores Herredømme? Jeg meener Hundene og Hestene, hvorom I ey har talt til mig; thi jeg undskylder disse andre frygtagtige Dyr, hvis Svaghed snarere har giort dem underkastet end de frivillig have undergivet sig. Hvad Hundene angaaer svarede Ræ-

37

ven, som er mine afsagde Fiender, vil jeg ey paatage mig deres Forsvar; tvertimod dersom jeg nogensinde faaer Anseelse i Eders Stat, naar den bliver oprettet, saa sværger og forsikrer jeg at lade udrydde den heele Slægt, jeg skal bekiendtgiøre overalt, at man skal erklære dem en dødelig Krig, og at man ey skal give dem Qvarteer, ligesom de aldrig have givet os. Vi skulle og forgieves arbeyde paa at afvende dem fra Men neskets Tieneste, hvilke de have overgivet sig, naar man anseer den ubrødelige Troeskab de giøre sig til af at Viise dem. Maaeskee den gode Levemaade de nyde hos dem skal blive een af de store Hindringer som vi vil finde for vore Erobringer; men hvad Hestene angaaer, kan de forebringe os en meget antagelig Undskyldning; thi som deres krigske Natur giør, at de elsker Jagten og Krigen, saa lange vi da ey have

38

haft nogen oprettet Stat, ey heller forsamlede Tropper for at give dem Bestilling, har de Haft nogen Aarsag at gaae hen og søge den blant Menneskene, hvor der føres de grummeste Krige og de høytideligste Jagte: de have der endog fundet Ære og saa store Fordeele, at dette har indbudet Dem til at blive der. Jeg har seet store Herrer, som loede døe af Sult en reneste lærd Mand, som de havde i deres Følge, medens de underholdte et hundrede Stykker Heste, som kostede dem 1000 Rdlr. Stykket at underholde, for hvilke de droge saa stor Omsorg, at de gik hen at spiise til Middag i deres Stald, saa at de førtiente næsten at være bunden til deres Krybbe. Jeg har Hørt sige i Constantinopel, at en Præst forlod en høytidelig Ofring for at gaae hen med sin Præstedragt paa at aflegge Besøg hos sin Hoppe, som havde nyelig

39

faaet et Føl. Jeg har erfaret, at Alexander for at giøre sin Hest desmeere høytidelig Begravelse, lod bygge en Bye til Hans Ære og at der har været andre, som have ladet giøre deres Heste Krybber af Elfenbeen og som have ladet dem æde Havre med Ambra, og at der endelig har været en Keyser, som havde giort af sin Hest en Rommersk Borgemester: Kan man ey efter alt dette siige, at de have tilstaaet, at et umælende Dyr kunde besidde Verdens Herredømme? Maas man da forundre sig over, at Hestene ere forblevne paa et Sted, Hvor de have befundet sig saa vel, og hvor de have giort mindre Tieneste end de have nydt? thi Menneskene have meget bedraget sig, om de have troet, at de vare Herrer, saa længe de vare virkelig deres Tienere: er det ey de, som saae, slaaer og harper Havren, som de æder? Som indhøster og

40

tillaver det Høe og Straae, som de har behov til deres Krybbe og til Strøelse? Med et Ord, som strigler dem, opvarter og stoer dem? Hvor mange Staldmestere, Smede og Staldkarle ere der vel, som man giver god Løn, hvilke har ey anden Forretning end at oppasse all deres Fornødenheder? Hvorfor skulle Mennesket vel ville tiltage sig noget Fortrin for dem under Forevending, at det undertiiden betiener sig af dem, ligesom de ey udtrætter Mennesket lige saa meget, som Mennesket trætter dem, og ligesom deres Legems Styrke ikke giorde, at de fandt ligesaa stor Fornøyelse i at lære Mennesket, som Menneskets Svaghed finder i at ride paa dem? Naar Børn bære sig hinanden, bør vel den som er oven paa tilegne sig noget Fortrin for den som er under? Ney, Ney! Det er uret at Menneskene tiltage sig det

41

stolte Navn af Herrer over Hestene, og fordi disse Dyr ere modige og ey kan taale Trældom, skal maaskee dette uden Tvil tiene til at bringe dem paa vor Side. Jeg troer mig dygtig til at giøre et Forbund og en hemmelig Tractat med dem ved Hielp af Centaurerne, som uagtet at de ere halv Mennesker og halv Heste, skal være vel skikkede til at giøre denne Underhandling; thi deres vilde og grumme Natur har altid giort at de har heldet meere til vort Parti. Saasnart de faaer besluttet at afkaste Aaget, skal hverken Bidsel, Spore, Pidske eller Svøbe kunde tvinge dem; dersom de eengang kiendte deres Styrke og betiente sig deraf, skulle den beste Rytter og den fasteste i Sadlen ey kunde undgaae at blive flaaet til Jorden eller blive ført levende blant os. Deesom du kommer til Ende med dette sagde Løven, spaaer jeg godt om vort Monar-

42

kies Oprettelse. Men mig synes du har intet talt til mig om Elephanterne, skal vi lade disse store Legemer være unyttige og uden Forretning? Jeg frygter, at deres store Krop og deres Styrke skal giøre dem dristige nok til engang at disputere mig Herredømmet, om jeg ey giorde dem deelagtig i Regieringen. Eders Maiestæt er meget oplyst, svarede Ræven, det er billigt at meddeele dem en Deel af Magten; men den maatte være af en anden Natur og adskilt fra Eders; Man maatte deraf giøre Muftis, Cadelquis, Munke og andre Geistlige, Calenders,

Torlaquis og andre: saaat de skulle være vore Præster og have Omsorg for Religionen, uden hvilken ingen Stat kan bestaae. Jeg har hørt at de Naturkyndige tillegger dette Dyr den Egenskab, at tilbede hver Morgen Solen, som er Naturens synlige

43

Gud, hvilken vi andre Dyr erkiende: naar de have giort dette om Morgen, saa ere de kun store stykker Kiød, som ere meget unyttige den gandske øvrige Deel af Dagen, og som ikkun due til at hvile sig og æde; derfore agter jeg dem meget beqvemme til denne Forretning, som skal blive dem af Eder bestemt. Hvordan, sagde da Løven med en stolt Brølen, som kom Ræven til at skielve af Frygt, jeg vil slet ingen Religion have i mit Rige, jeg vil selv der være eene tilbedet. Guddommelige Keyser, svarede Ræven meget ydmygeligen, dette maae slet ikke fortørne Eder; denne Religion skal slet ikke være giort for Eder. Det skal allene være for Eders Folk af den mellemste Classe, for at holde dem til deres Pligt; thi de store og de smaae skal i det høyeste kun have det udvortes Skin deraf, de første af Stolthed og Ryggesløshed. og de andre af Vankun-

44

dighed og Dorskhed. Dette skal ikke hindre, at I jo kan lade Eder tilbede saa meget som I behager. I skal slet ikke mangle Hyklere og føyelige nok til at sette Eder blant Guderne, og som skal lade Eder oprette Templer og Støtter. Menneskene, som giøre sig til af at være saa fiine og saa polerede, uagtet den Frihed som de sige, at Naturen har givet dem til Deel, har meget godt ladet sig giøre til Slaver og føre ved Næsen, lige ind til at tilbede deres Keysere; De Lærdeste have ey kundet bare sig for at give dem Sted i Himmelen, og biefalde de Ofringer man giorde dem, naar de skreve deres Historier. Og hvorfor skulle man nægte at tilbede Eder, I som er bleven opfød med en Lovindes ædle Blod, og som har altsaa bedre Egenskaber end en Ulvindes Foster-Barn, denne Roms Stifter, hvilken hans Borgere tillagde

45

Guddommelig Ære. Har man ikke i Egypten tilbedet adskillige Dyr, Katte, Storke, Ørne, Crocodiler? Guderne selv endog have de ey for deri at søge et Friested forvandlet sig til Dyr? Endelig have vi ikke begge været satte paa Alterne hos saa mange Folk? Frygt da ikke, allernaadigste Herre, at disse Æresbeviisninger, som de andre ey have naaet uden ved deres gode Lykke, skal blive nægtet Eders Mod og Eders Fortieneste. Ak! dersom jeg skulle arbeyde paa Eders Ophøyelse blant Guderne, sklulle jeg begynde ved en Trække! Og hvilket skulle det være, faldt Løven ham ind. Jeg skulle sige, ligesom man allerede troer, at I er et Dyr af Solekredsen, og at I er Solens kiødelige Fætter, og at det er af Eder den laaner sit Lys. Er der ikke et synligt Tegn i Himmelen, hvor I skinner som den skiønneste Stierne-Samling

46

i Dyrekredsen? Og det som meere er, Solen er aldrig saa heed eller saa brændende, som, naar den befinder sig hos Eder. See der en god Grund, sagde Løven, men er der ikke andre Dyr, paa Hvilke man kan anvende denne Slutning, og som have en Stiernesamling i Himmelen, som svarer til Dem? Dette er vel saa sagde Ræven : Væderen og Tyren ere ogsaa Tegn i Dyrekredsen, og endog Hundestiernen kan rose sig af at fordoble Solens Heede: Men viid, Allernaadigste Herre, at man aldrig har slette Grunde, saasnart man er den mægtigste. I skal komme Folket til at troe alt hvad Eder behager, saafremt I veed godt at true, I Behøver kun at sige, at fordi Eders Krone er rund, hører heele Himmelen og Jorden Eder til, efterdi de have en ligesaadan Skikkelse; og I skal aldrig mangle Spitsfindige, som skal give dette

47

Beviis Biefald og oplyse dets sandhed ved lange Commentairer. Er det ikke paa denne Maade, at den Bedrager Mahomet, hvis forbandede Tyrannie vi vil begynde at ødelegge, har bedraget saa mange Folk? Er det ey ved sine Vaabens Magt og ved Trudslers Skræk, at han har kommet dem til at troe denne store Sammenmæng af Taabeligheder og latterlige Fortælninger, som han har kaldet Alcoran? Vi maae for at drive Spot med dem, sette de Fortælninger om Asen-Huden og den halve deel Hane, som Hemmeligheder i vor nye Religion, og fængsler, dræber og ødelegge alle dem, som ikke ville troe den. Da skal vi faae god Hævn over disse grumme Mennesker og over alle disse forbandede Hedninger,

som have ofret os. Det skal være dem

vi igien paa vor Side skal ofre, og sandelig

med megen meere Grund; thi er det

48

ikke sandt, at fordi Ofringerne skeer for Lasternes Forsoning, bør de hellere skee paa Forbrydernes end de Uskyldiges Bekostning? Dersom en Bye opsetter sig imod sin Fyrste og han vil opofre en Deel af Indbyggerne for sin Vrede, skulle han være tilfreds, om man opofrer ham de Uskyldige i Skeden for de Skyldige; Dog udgyder disse Tyranner Faarenes og Tyrenes uskyldige Blod for at forsone Guderne, som deres egne Misgierninger have fortørnet. Jeg venter nok at hævne mig over de Grumheder de har øvet, saavel i denne Begivenhed, som i mange andre, og i sær over det som de har giort imod os andre Løver, hvilke de have fængslet og ladet tiene til deres Overdaadighed, til deres Leege og Skuespil uden at have agtet vores Stand, omendskiønt de altid have erkiendt os for, og kaldet os Dyrenes Konger. Hvilket haart

49

Aag di end kunde paalegge dem paa vor Side skulle det altid være meere mildt end den Behandling de have viist mod os, og vi skulle blive anseete for ligesaa medlidende som de have været grumme. Men jeg veed ikke, om jeg skal kunde blive i Fred, Dyrenes Konge, dersom jeg ikke udrydder aldeeles Menneskene, som have misbrugt min Ret og vil nægte mig dette Navn; foruden at jeg seer, at de ere saa talrige, have saa stor Forstand og saa mange Maskiner, at der vil blive stor Vanskelighed at undertvinge dem, hvad Magt vi end have, saa længe de ere eenige for at staae os imod. Det skal ikke være umueligt at giøre dem ueenige,

svarede Ræven, ey heller fornøden at udrydde dem aldeeles, naar de ere undertvungne; thi vi have megen Forstaaelse imellem dem; og jeg kan forsikre Eders Majestæt, at mere end halvdeelen af dem som gaaer under deres Faner ere paa vor Siide; jeg siiger Eder endnu eengang, at saasnart I er bleven udraabt til Konge over alle Dyr, skal de tre fierde Dele af Menneskene være Eders Undersaattere. Er der ikke den største Deel blant dem, som ey skiller fra os uden i Figuren, og som le-

50

ver, som vi i Skovene og Udørkene? Og angaaende de Øvrige, som lever i Byerne, er der endnu ikke den største Deel deraf, som Lasterne og Passioner have giort saa bæstiste, at de ere blevne verre end Bæsterne? Nogle ere ved deres Fraadserie blevne ægte Svin, andre ved deres Løsagtighed stinkende og geile Bukke: nogle ved Taabelighed og Vanvittighed Ørne og Asner, andre ved deres Grumhed og Røverie Tigre og glubende Ulve: og endelig ere der de, som ved deres Dands og Lystspil ere blevne retskafne Aber. Alle disse Folk ere Underdanere og Vasaller, som I fra nu af har Ret at tilegne Eder, og naar I faaer bekiendtgiort Eders almindelige Opbud, maae de endelig komme at indskrive sig under Eders Faner, hvis ikke skal de derover blive overbeviste om Utroeskab. Men jeg siger nok endnu meere, det er, saasnart I faaer forsamlet Eders Tropper af de andre Dyr, og ved dette Middel betaget Menneskene all den Hielp, som de drager af Eders Tilhæng, skal der intet være mere svagt og meere ubevæbnet end de; det skal være let at

51

bringe dem til at omkomme af Hunger og Nød, naar Dyrene ey meere forskaffe dem af deres Skind, deres Uld og deres Silke, hvormed skulle de da kunde klæde sig, de, som ey kan gaae gandske nøgner Hvorledes skulle de kunde føde sig, naar vi ey meere ere dem behielpelige? thi foruden den Mangel paa Dyrekiød, som vil møde dem ved dette Frafald, paa hvad Maade skal de arbeyde Jorden for at faae Korn og Brød, saasnart de ey meere skal have hverken Øxne eller Heste? Hvordan skulle de kunne uden disse stærke Dyrs Hielp, kiøre deres Brænde, deres Steene, deres Metaller og andre uendelige Fornødenheder; de maae visselig komme for at overgive sig til os paa Naade og Unaade og tilbyde at erkiende vort Herredømme, paa det vi kan gaae dem til Haande i deres Fornødenheder. Jeg fin der nu ikke meere end een Vanskelighed, sagde Løven: det er at overvinde dette Menneske, om det indslutter sig i disse Steder, som ere befæstede med saa mange Taarne, Batterier og Volde, og dersom det forsvarer sig der med disse heslige

52

Maskiner, som skyder langt og som giøre, at de dristigste og modigste stræde forgieves at nærme sig; thi dersom jeg fandt dem paa slet Mark, ville jeg slet ikke bekymre mig derom. Dette synes det vanskeligste af det heele Foretagede, svarede Ræven; men I skal kunde overvinde det, vi have endnu ey udtømmer all vor List. Det var da, at han forblev noget i Stiltienhed, fordi den listige Skalk tænkte, at han ey burde paa engang aabenbare Løven alle Hemmelighederne af sin Statskunst: han giorde heri, som Tyrannernes Ministre, som vil altid giøre sig nødvendige og som aldrig lever bedre end i Krig og Uenigheder, hvilke de underholde og ophidse det beste de kan. Han lod sig derfor nøye med at sige til den, store Monark, jeg skulle misbruge den Ære at anhøres af Eder, dersom jeg vilde besvare Eder med en Opregnelse, som skulle kunde vare mange Dage. Et Anstag af denne Beskaffenhed kan ikke blive forklaret i faae Ord, efterdi det ey er bleven udført i mange Aarhundrede. Det er nok, at jeg i Dag har giort Eder Udkastet dertil, en anden Gang vil jeg sette Farverne derpaa og la-

53

de Eder see Sagen i sit Lys: En stor Fyrste giver ey paa engang saa megen Tiid til sine Stats-Sager; lad ham allene give een Time eller 2, det er nok for at giøre ham anseet for en meget aarvaagen Fyrste; hans vigtigste Beskæftigelser ere Fornøyelser; vi have hidindtil nok talt om Krig og Statskunst, man maae nu beflitte sig paa at anrette nogen Jagt og Dands for at fornøye Eder. Løven sagde til Ræven, jeg er ret fornøyet derover, og den trampede allerede med Fødderne, da Ræven føyede til, dersom Eders Høyhed finder for godt, vil jeg lade dandse for Eder Dyrenes Dands. Hvordan, sagde Løven, dandser og Dyrene? Jeg troer nok det maae være en Abe eller en Hund, som man har afrettet, ligesom du forhen har fortalt mig, men de andre Dyr, som ere meere tunge, skulle man ey kunde komme ført med uden Under. I skal da see dette Under, svarede Ræven, saafremt I vil anveude Flid og giøre Bekostning derpaa. Jeg har seet ved de Fyrsters Hoffe hvor jeg har været, Dandse og Caruseller med Maskiner, hvor Heste og Børne, nogle

54

forstilte, andre virkelige, gik i cadence (efter Takt) og udgjorde den smukkeste Deel af Pragten. Jeg har der og hørt tale om Orpheus som har været Opfinder af denne Dands og som med sin Liire har først kommet alle Dyrene til at dandse. Saasnart Løven havde Hørt tale om at forlyste sig, vilde den ey meere tænke paa andet, den forsømte Omsorg for Krigen, og lod det eene og allene beroe paa sin Storvisir, givende ham Fuldmagt at forsamle Tropperne, og i Almindelighed betroede ham Anførselen og Udførelsen af dette store Anslag. Hvad Løven angik, paatog den sig Omhue for Dandsen, og vilde bivaane den i egen høye Person. Det

feylede ikke, at jo Storvisiren og havde en stor Forvirring, og havde den Besvar at sende hen for at opsøge Aber og andre narriske Dyr, som gave ham mere Møye at sammensamle og afrette, end alle Tropperne, som han burde bruge til Krigen. Men see engang ved hvilken Udfald begge disse Foretagender bleve frugtesløse og den heele Menneskelige Slægt bevaret. En Dag, da Løven var gaaet ud af sit

55

Løvelige Pallads, mødte den paa sin Vey en Hane, hvilken visselig efter Skiæbnens Befaling, som er en Ven af Mennesket havde befundet sig der, ellers skulle det være vanskeligt at forklare, hvorledes den var kommet paa saa eensomt et Sted. Hanen galede i Løvens Nærværelse, som uagtet dens store Mod af Naturen har Frygt for dette Dyr, og blev deraf saa forskrækket, at den løb af Sted med al den Hurtighed, som dens Been kunde skaffe den. Ræven tvertimod forfulgte Hanen, hvilken tog Flugten saasnart han blev sin Fiende vaer, men han giorde sine Sager saa godt, at han fik ham fat og qvalte ham. Nogen Tiid efter kom Ræven for at finde Løven, som var kommet til sig selv igien fra sin ugrundede Frygt, og ved at Viise dem sit Bytte, roste han sig ved at have hævnet den og at have allerede skilt dem med sin allerstørste Fiende. Han bebreydede dem med en Latter, (det var en Latter efter hans Maade), og som nærmede sig meget Caninens Latter, at den havde Skam af at flye for et saa lidet Dyr, og at en Fyrste, som havde et saa stort An-

56

flag i Hovedet, maatte ikke være i Stand til saadan Frygt. Det var just ved denne Leylighed, at Ræven med al sin List og med al sin Statsklogskab viiste meget godt, at han endnu kun var et Beest. Thi Tyranner kan ikke taale, at man bebreyder dem nogen af deres Svagheder, ikke eengang, at man underretter dem derom. Løven blev ogsaa saa opbragt over Bebreydelsen af en saa skammelig Flugt, at den gav en forskrækkelig Brølen fra sig, hvoraf der gav Gienlyd omkring paa alle Sider, og uagtet de Forbindligheder den skyldede Ræven og den Førnøden hed den havde til ham for at oprette sin Stat forblindede dens Passion den saa høyt, at den slog ham med een af sine Kløer over Kroppen, hvis Tyngde knusede den arme Ræv saa hastig, at han ikke fik Tiid til at giøre den hverken Undskyldning, eller Klage, eller Bøn. Dette Ulykkens Stod ødelagde det store Anslag om et almindeligt Monarkie, og blev Aarsage til, at Menneskenes Republike siden er forbleven rolig, i steden for den skulle have haft meget at udstaae ved denne almindelig Opstand af alle Dyr, om de eengang vare blevne vel foreenede tilsammen. En Chefs Død i Raadet har ofte i andre Riger foraarsaget de samme Virkninger. Hvad Løven angik havde den, efterat dens Vrede havde sat sig, stor Sorg over den arme Rævs Død: den fordømte adskillige Gange sin Hastighed, og gik hen bedrøvet og traurig det øvrige af fine Dage i sin Huule, hvor den levede saa ulykkelig, al den adskillige Gange havde hængt sig, hvis noget andet Dyr havde givet den et Forslag til at hænge sig.